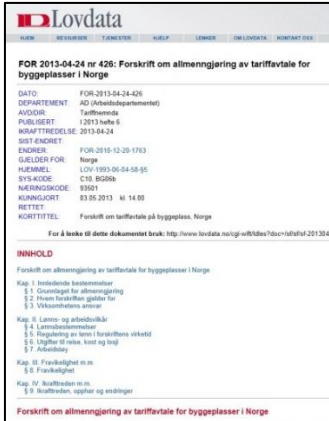


Prosess SO.09a SHA – Faktaark  
 Godkjent dato 18.11.2020  
 Eier dokument Thomas Andersen  
 Dokumentansvarlig Ingrid Kjesbu

Dokumentkategori Faktaark  
 Siste revisjon 26.10.2021  
 Neste revisjonsdato 01.01.2024

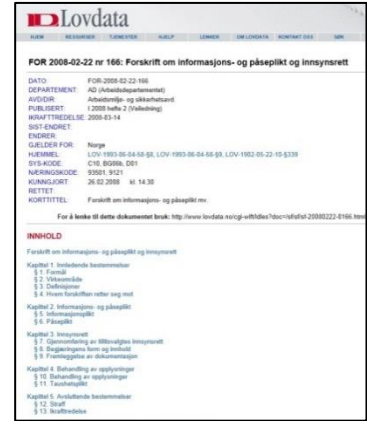
# SHA - KRAV KONTROLL AV LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR



**Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge**



**Arbeidsmiljøloven (AML)**

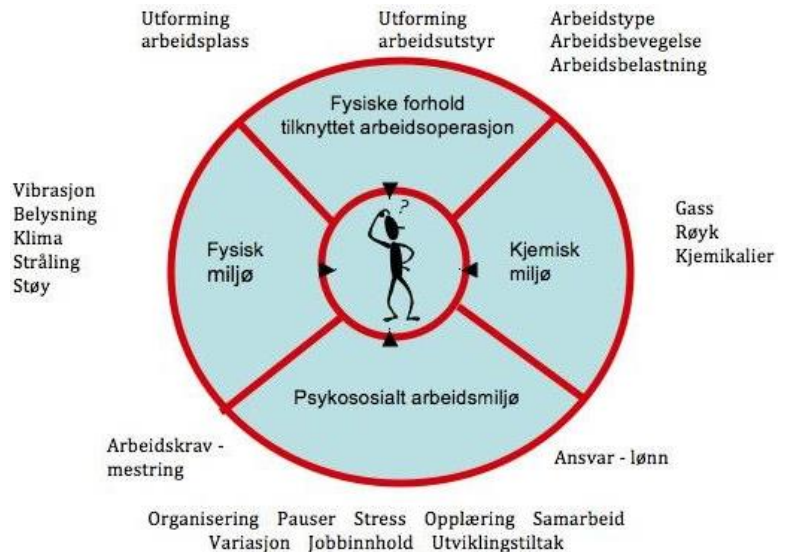


**Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett**

## Sosial dumping

Med sosial dumping menes særlig at utenlandske arbeidstakere som utfører arbeid i Norge får vesentlig dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn norske arbeidstakere. Begrepet er altså ikke begrenset til spørsmål om lavere lønn for samme type arbeid.

Det er også sosial dumping dersom utenlandske arbeidstakere gis vesentlig dårligere arbeidsvilkår for øvrig, for eksempel i form av belastende arbeidstidsordninger, manglende sikkerhetsopplæring, dårlig ivaretagelse av arbeidstakernes sikkerhet under utførelsen av arbeidet, med mer. Disse forholdene har stor betydning for arbeidstakernes helse og kan gi større risiko for ulykker. Forholdene ovenfor gjelder også for norske arbeidere



## Solidaransvar

Solidaransvar innebærer at den som setter ut et oppdrag (oppdragsgiver) skal være ansvarlig for de forpliktelsene oppdragstakerne nedover i en kontraktskjede har til å betale lønn etter allmenngjøringsforskrifter.

Dette innebærer at alle oppdragsgivere i en kontraktskjede hefter «en for alle og alle for en» overfor arbeidstaker lengst ned i kjeden som ikke får utbetalt allmenngjort lønn fra sin arbeidsgiver.



Prosess S0.09a SHA – Faktaark  
Godkjent dato 18.11.2020  
Eier dokument Thomas Andersen  
Dokumentansvarlig Ingjerd Kjesbu

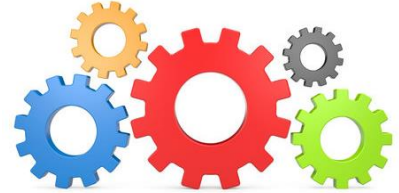
Dokumentkategori Faktaark  
Siste revisjon 26.10.2021  
Neste revisjonsdato 01.01.2024

## OPPFØLGING AV LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

Trøndelag Fylkeskommune har særlig fokus på sosial dumping på våre byggeplasser. Som en offentlig byggherre har vi et ekstra ansvar for å påse at det ikke forekommer sosial dumping på våre byggeplasser.

Det er flere lover og forskrifter som griper inn i hverandre når det kommer til sosial dumping. De viktigste er:

- **Arbeidsmiljøloven**
- Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge
- Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter
- Byggherreforskriften



Hvem loven/forskriften retter seg mot:

- ↔ **Arbeidsgivere og arbeidstakere**
- ↔ Faglærte og ufaglærte arbeidstakere som utfører bygningsarbeid på byggeplasser
- ↔ Bestiller, hovedleverandør, underleverandør og tillitsvalgte
- ↔ Alle statlige, kommunale og fylkeskommunale myndigheter og offentligrettslige organer
- ↔ Byggherren, koordinatoren, den prosjekterende, arbeidsgiveren og enmannsbedriften

## KONTROLL AV LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

Arbeidsmiljøloven regulerer arbeidslivet i Norge, det vil si alle som sysselsetter arbeidstakere. Den som leder en virksomhet plikter videre å sørge for systematisk oppfølging av krav regelverket stiller til HMS i sin bedrift.

Påseplikten pålegger hovedleverandør (ofte hovedbedrift) å informere og påse at vilkårene i allmenngjøringsforskriftene følges. Det må også påses at alle underentreprenører har et tilfredsstillende internkontrollsystem før de starter arbeid på byggeplassen. Det er internkontrollen til den virksomheten som skal utføre oppdraget som skal legges til grunn. Det innebærer blant annet at hovedbedrift må vurdere hvilken risiko som oppstår når leverandører og oppdragstakere utfører aktiviteter inne på byggeplassens område.

Trøndelag Fylkeskommune, som en offentlig byggherre, setter krav til at allmenngjøringsforskriften og internkontrollforskriften

ivaretas på våre byggeplasser. For å følge opp dette følger SHA-koordinator opp at entreprenøren ivaretar dette på byggeplassen, samt at det gjennomføres stikkprøver i regi av Trøndelag Fylkeskommune.

**Ved kontroll av lønn og arbeidstider må firma som kontrolleres fremlegge:**

- Arbeidsavtale (kontrakt)
- Lønns slipper for kontrollperiode
- Tilhørende timelister
- Evt. avtale om gjennomsnittsberegning av arbeidstiden
- Pensjonsordninger OTP
- Tariffavtale, dersom leverandør er omfattet av dette

Trøndelag Fylkeskommune benytter HMSreg365 og Seriositets modulen, ved gjennomføringen av seriositetskontroller

